

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
ЖИВОПИС

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	2-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	

Викладач: Приймак Дмитро Йосипович

тел. +380678035802, e-mail: pryimak_dmytro_art@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Живопис» включає живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Додаткові індивідуальні консультації - Viber, Messenger, Telegram.

Дистанційне навчання: У випадку впровадження заборони на відвідування інституту здобувачами освіти, пов'язаної з посиленням карантинних обмежень,

дисципліна проводитиметься дистанційно. У такому випадку деякі завдання можуть бути змінені. Лекційні заняття проводитимуться на платформі Zoom (лінк доступу надсилатиметься електронною поштою). Якщо необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, буде можливість використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Живопис» є певний обсяг знань з композиції, рисунку, живопису, прийомів роботи з натури, вміння пошуку та вивчення аналогів. Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з фарбами у техніці акварелі, гуаші, акрил, темпера, олія та роботи графічними матеріалами (олівець). Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу та підготовки у практичній роботі.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Папір, полотно на підрамнику або тверда основа (ДВП) розміром А4, А1., відповідно заґрунтовані, фарби (гуаш, акварель, олійні, темперні, акрилові), розчинник, пензлі, мастихіни, графічні матеріали. За бажанням студент може застосовувати індивідуальну авторську техніку, яка передбачає використання специфічних матеріалів.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	8(240год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	2
Практичні	122
Самостійна робота	116
Загальний обсяг	240
Вид контролю:	екзамен-перегляд

Семестр 1 – 4 год/тиж.

Семестр 2 – 4 год/тиж.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Анотація: Навчальний курс «Живопис» будується на послідовному вивченні практичного і теоретичного матеріалу. Глибоке критичне освоєння художньої спадщини допоможе творчому зростанню молодого художника, підвищуючи його культуру та художній смак. З цією метою аналізується живопис майстрів і виконуються копії з них, що сприяє розвитку індивідуальних можливостей художника у відтворенні його творчих

задумів. З метою кращого засвоєння програмового матеріалу, всі теми забезпечуються вступною бесідою педагога, та індивідуальною роботою зі студентами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є формування образного композиційного мислення, розвинутого у результаті постійної праці над осмисленням змісту завдання; розвиток вміння виразити пластику та пропорції конкретної натури в його багатстві та цілності складових елементів (простір, середовище, об'ємна форма, освітлення, взаємодія предметів, фактура матеріалу, індивідуальна характеристика).

Завдання вивчення дисципліни

Модуль 3. Голова людини.

Змістовий модуль 1. Живопис голови натурника (вирішення – монохромне).

Змістовий модуль 2. Живопис голови натурника (вирішення – поліхромне).

Модуль 4. Голова людини з плечовим поясом.

Змістовий модуль 1. Живопис голови натурника з плечовим поясом (вирішення – поліхромно - аналітичне).

Змістовий модуль 2. Живопис голови натурника з плечовим поясом в одязі (вирішення – творча інтерпретація).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Історико - еволюційний процес живопису у загальносвітовому, глобалізованому контексті;
2. Закони і правила взаємодії кольорів;
3. Методику виконання живописної роботи в темперній, акриловій, гуашевій, олійній техніках;
4. Послідовність виконання роботи при написанні натюрморту.
5. Послідовність виконання твору при перетворенні зображення з трьох-вимірнього в двохвимірне.
6. Технічні та технологічні можливості поліхромії;
7. Методичний зміст завдань: поліхромно-локальне, поліхромно-аналітичне, творча інтерпретація;

вміти:

1. Інтерпретувати задум та засоби його втілення у мистецькому творі.
2. Методично правильно виконувати етапи завдання: етюд, ескіз, начерк, побудова, живопис завдання;
3. Використовувати творчі навички декоративно-площинного вирішення в живописі на основі натюрморту з використанням оригінальних пластичних трансформацій форм предметів.
4. Використовувати широту мислення при передачі візуально сприйманої природи, що є необхідним при створенні декоративних композицій в подальшій творчій роботі.
5. Інтерпретувати задум та засоби його втілення у мистецькому творі.
6. Методично правильно вирішувати завдання: творча інтерпретація природи в живописі;
7. Відтворювати об'ємно-пластичне та тонально-кольорове навантаження геометричних форм;
8. Створювати живописність відношень провідних кольорів натурної постановки на базі колірно-рефлексного взаємозв'язку.
9. Методично правильно вирішувати завдання: поліхромно-локальне, поліхромно-аналітичне, творча інтерпретація;
10. Володіти технічними та технологічними можливостями поліхромії;

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності):

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 5.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 10.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти..

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах

ПРН 7. Відображати морфологічні, стилеві та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Живопис» відбувається у формі живого спілкування між викладачем і студентом, практичних вправ в аудиторії та самосійної роботи. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та

іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою. Викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «Живопис», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 75 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру, 15 балів за самостійну роботу і 10 балів за екзамен.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру і здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Поточний контроль знань					Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1					залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	самостійна робота			
T1	T2	T3	T4			10	100
20	20	20	20	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Начерки	<p>Уміння узагальненого зображення предметного світу, що виконується у короткий, іноді миттєвий, надзвичайно обмежений проміжок часу.</p> <p>Уміння швидкого фіксування зорового сприйняття і вражень засобами поліхромії.</p>
Компонування	<p>Уміння розміщення зображення з врахуванням його розміру і місця у даному форматі, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас, а також кількості незаповненого простору. Здатність визначати пропорції та характер форми.</p>
Живопис голови натурника	<p>Уміння будувати рисунок з урахуванням конструктивно-анатомічної побудова голови натурника. Уміння виконувати підмальовок голови натурника, закладання основних кольорових плям.</p> <p>Уміння передавати схожість характерних особливостей натурної постановки. Здатність виявляти живописність відношень провідних кольорів природи на базі колірно-рефлексного взаємозв'язку.</p> <p>Здатність передачі просторовості, тривимірності моделі, матеріальності, фактури поверхні. Навики декоративно-площинного вирішення в живописі на основі натурної постановки з використанням оригінальних пластичних трансформацій.</p> <p>Уміння підпорядкування деталей окремих частин цілому. Володіння технічними та технологічними можливостями поліхромії;</p>
Самостійна робота	<p>Уміння використання прийомів та способів застосування живопису та живопису за уявою, стилізації і інтерпретації в якості самостійної роботи задля набуття навичок креативного, асоціативного мислення та розвитку творчого потенціалу.</p>

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
-------------------------------	------------	-------------	------------

Відмінно	90-100	A	<ul style="list-style-type: none"> - грамотне компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - цілісність виконаної композиції; - гармонійне співвідношення кольору; - досконале володіння живописними навиками; - вдале художньо-образне вирішення; - завершеність виконаної роботи; - акуратне виконання роботи.
Добре	74-89	BC	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - гармонійне співвідношення кольору; - досконале володіння живописними навиками; - завершеність виконаної роботи; - недостатня акуратність виконання роботи;
Задовільно	60-73	D	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - достатня оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - негармонійне співвідношення кольору; - не володіння живописними навиками; - завершеність виконаної роботи; - акуратне виконання роботи;
Незадовільно	35-59	FX	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення кольору; - недостатнє володіння живописними навиками; - незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;
Незадовільно	0-34	F	<ul style="list-style-type: none"> - невдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення кольору; - недостатнє володіння живописними навиками;

			- незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;
--	--	--	--

Література для вивчення дисципліни

1. Афанасьєв В. А. Українське радянське мистецтво 1960-1980-х років. Київ : Мистецтво, 1984. 224 с., іл.
2. Белічко Ю. Тема-Образ-Ідея: тенденції розвитку сучасного українського образотворчого мистецтва 1945–1972. Київ : Мистецтво, 1978. 277 с.
3. Білецький П. “Мова образотворчих мистецтв”. К., 1973, 128 с.
4. Волошин Л. Мистецька школа Олекси Новаківського у Львові. Львів: 1998. 64 с.
5. Волошин Л. Образ жінки у творчості Олекси Новаківського. Харків; Львів : Видавець Олександр Савчук, 2018. 368 с.
6. Голубець О. М. Мистецтво ХХ століття: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с., іл.
7. Голубець О. М. Сучасне малярство Львова. Львів : Бак, 2014. 143 с.
8. Жердзіцький В. Є. Живопис. Техніка і технологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. Є. Жердзіцький. – Харків : Колорит, 2006. – 327 с.
9. Демцю М. І. Живопис. Київ : Фамільна друкарня Huss, 2018. 95 с., іл.
10. Джахірул Амін. Анатомія для художників. ArtHuss, 2024. 304 с.
11. Микола Пимоненко: Альбом /Автор-упорядник Огієвська І.В. — К.: Мистецтво, 1983.— 107 с.
12. Овсійчук В.А. Олекса Новаківський. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1998. – 333 с

11. Інформаційні ресурси

1. Білий В.Д. Методичні рекомендації Живопис оголеної фігури натурниці Косів, 2020. С.20. Режим доступу:
<https://urok.osvita.ua/materials/education/zivopis-ogolenoj-figuri-naturnici/>
2. Білий В.Д. Методичні рекомендації. Живопис оголеної фігури натурниці з драперією на холодному тлі. Косів, 2019. С.16. Режим доступу:
<https://urok.osvita.ua/materials/education/zivopis-ogolenoj-figuri-naturnici-z-draperieu-na-holodnomu-tli/>
3. Найвідоміші мистецькі стилі та напрямки вичерпний посібник. Режим доступу:
<https://joseartgallery.com/uk/articles/the-most-famous-art-styles-movements>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=yLAFQxiNr0I><https://art-holst.com.ua/kubizm-kartiny/>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=xO9piJDpvlU><https://www.art-spb.ru/article/34>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=JHolriHkgeg>

7. <https://www.youtube.com/watch?v=obnEx5up8zI><https://www.youtube.com/watch?v=07m8v9-0Ygo>

ВИКЛАДАЧ

Приймак Дмитро Йосипович – старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін, кандидат філософських наук.

Учасник конференцій, автор наукових публікацій. Навчався в Косівському коледжі прикладного та декоративного мистецтва ім. В.І.Касіяна, згодом в Львівській національній академії мистецтв. Закінчив аспірантуру в НПУ ім. М.П. Драгоманова. Працює в галузі іконопису, станкового живопису, художнього дереворізьблення.